

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2020. június 11.
(csütörtök)**

Földvári Tibor

HÁTTÉRBE A SZUVERÉN ÚR

Köszöntés igéje: Ézsaiás 46,9-10

Emlékezzetek meg a messze régi dolgokról, hogy én vagyok Isten és nincsen több; Isten vagyok, és nincs hozzám hasonlatos. Ki megjelentem kezdettől fogva a véget, és előre azokat, amik még meg nem történtek, mondván: tanácsom megáll, és véghez viszem minden akaratomat.

Énekek: 121; 274

Alapige: 1Mózes 37,1-13;23-24;28;36

Jákób pedig lakozék az ő atyja bujdosásának földén, Kanaán földén. Ezek a Jákób nemzetségének dolgai: József tizenhét esztendőskorában az ő bátyjaival együtt juhokat őrzött, bojtár volt Bilhának és Zilpának az ő atyja feleségeinek fiai mellett, és József rossz híreket hordott felőlük az ő atyjuknak. Izráel pedig minden fiánál inkább szerette Józsefet, mivelhogy vénkorában nemzette őt; és czifra ruhát csináltatott néki. Mikor pedig látták az ő bátyjai, hogy atyjuk minden testvére közt őt szereti legjobban, meggyűlöltek, és jó szót sem bírtak hozzá szólani. És álmot álmodék József és elbeszélte az ő bátyjainak; és azok annál inkább gyűlöltek őt. Mert mondta nékik: Hallgassátok meg, kérlek, ezt az álmot, melyet álmodtam. Ímé kévéket kötöttünk a mezőben, és ímé az én kévém felkelt és felállt; a ti kévéitek pedig körülálltak, és az én kévém előtt meghajoltak. És mondának néki az ő bátyjai: Avagy király akarsz-é lenni felettünk? Vagy uralkodni akarsz-é rajtunk? S annál is inkább gyűlöltek őt álmáért és beszédéért. Más álmot

HÁTTÉRBE A SZUVERÉN ÚR

---

is álmodott, és elbeszélte azt az ő bátyjainak, mondván: ímé megint álmodtam; ímé a nap és a hold, és tizenegy csillag meghajolt én előttem. S elbeszélé atyjának és bátyjainak, és az ő atyja megdorgálta őt, mondván néki: Micsoda álom az, amelyet álmodtál? Avagy elmegyünk-é, én és a te anyád és atyádfiai, hogy meghajtsuk magunkat te előtted a földig? Irigykedtek azért reá az ő bátyjai; az ő atyja pedig elméjében tartotta e dolgot. Mikor pedig az ő bátyjai elmentek Sikhembe, hogy az ő atyjok juhait őrizzék; monda Izráel Józsefnek: A te bátyáid avagy nem Sikhemben legeltetnek-é? Gyere, és én hozzájok küldelek téged. Ő pedig monda: Ímhol vagyok. [...] És lőn, amint odaért József az ő bátyjaihoz, letépték Józsefről az ő felső ruháját, a czifra ruhát, mely rajta volt. És megragadták őt és belevetették a kútba; a kút pedig üres volt, nem volt víz benne. [...] És menének arra Midiánita kereskedő férfiak, és kivonták és felhozták Józsefet a kútból, és eladták Józsefet az Ismáelitáknak húsz ezüstpénzen: azok pedig elvitték Józsefet Égyiptomba. [...] A Midiániták pedig eladták őt Égyiptomba Pótiárnak, a Faraó főemberének, a testőrök főhadnagyának.

Imádkozzunk!

Mennyei Édesatyánk, a köszöntés Ígében isteni személyednek nagyságát, hatalmát hallhattuk. Imádunk téged, hogy te mindenek fölött való Úr vagy, nincs hozzád hasonlatos. Hódolunk előtted, mert a te tanácsod megáll és véghez viszed minden akaratom. És Urunk, ez számunkra – ahogy a zsoltárban is énekeltük – védelmet jelent, megőriztetést, megtartatást és örömteli napokat.

Magasztalunk téged, hogy most is annak az örömében lehetünk már, hogy szabad jönnünk a templomba, a gyülekezet közösségébe. De köszönjük azt a csodát is, hogy az interneten keresztül is részt vehetünk lelki módon, hallgathatjuk a te szavad.

Köszönjük, hogy annyi mindenben jelentetted ki gondoskodó szeretetedet csak az elmúlt héten is. Hálát adunk neked, hogy adtál esőt a földekre, de köszönjük a napsütést is. Köszönjük, hogy segítetted kimenésünket és bejövételünket. Hálát adunk a munkáért, amit elvégezhattünk.

És áldunk téged a bűnbocsánatért, a szabadításért. Köszönjük, hogy te mindig tudod, mire van szükségünk és a te akaratomat végbe viszed a mi személyes életünkben is.

Imádkozunk azért, hogy hadd tudjunk ma is rád tekinteni, látni téged, és tedd személyessé számunkra igéd üzenetét, az ismerős történet is hadd lehessen új üzenetté. Köszönjük, hogy a te igéd ilyen.

Áldunk, hogy Szentlelked és Ígéd által vagy jelen számunkra közöttünk és köszönjük, hogy Jézusért. Áldunk, hogy így vagy te számunkra Szentháromság Isten, dicsőséges Úr.

Ámen.

Igehirdetés

A kisgyermek nagy szeretet a bábjátékokat. Hogyha a testvérek a gyerekekkel vagy unokákkal, dédunokákkal voltak bábszínházban, biztos, hogy ezt tapasztalták. Ugyanis érdekes figurák mozognak ott, egyáltalán nagyon izgalmas, mozgalmas minden, ami ott történik. Mindig a jó győzedelmeskedik. Az is nagyon fontos, hogy talán még azt is észreveszik a gyerekek, hogy valaki vagy valakik a háttérben felülről, hogyha ilyen fonalakon lógnak, huzalokon a bábok, vagy a kézen hordozva, mozgatják ezeket a figurákat, fel is ismerik talán, de akkor is számukra, az ő gyermeki lelkületük mégis csak a játék örömeivel van tele. Ők arra figyelnek, hogy hogyan mozognak a bábok és mit játszanak. Örülnek neki vagy esetleg izgulnak is talán, mert valami fájó dolog történt, nem gondolták volna, de a végén mindig nevetnek, hiszen mindig a jó győzedelmeskedik a bábjátékok során.

Ennek a bibliai történetnek az olvasása és a rajta való elmélkedés közben jutott eszembe, hogy bárcsak ilyen gyermeki lelkülettel, gyermeki bizalommal tudnánk mi is lenni Istennel való kapcsolatunkban. A gyermeki lelkület egy bábjáték során arra figyel, amit ott lát, tud neki nagyon örülni, még ha tudja is, hogy lehet, hogy valaki mozgatja a háttérben. És mi is ugyanígy lehetünk a szó legteljesebb értelmében. Az események zajlanak, a személyes életünknek is, a családi életünknek, a gyülekezeti életünknek az életjátéka az zajlik, történnek a dolgok.

Múlt csütörtökön is nem is akármilyen megemlékezésen lehettünk itt az istentiszteleten, hiszen Trianonnak a 100. évfordulójára emlékeztünk fájó szívvel, ugyanakkor mégis reménységgel, előretékelve, nemzetünkre gondolva. De mi is tudhatjuk, hogy ami történik az életjátékban, a valóságos életben, az nemcsak úgy véletlenül, csak úgy magától, hanem valaki a háttérben mozgatja a dolgokat, az eseményeket, bennünket is. Láthatatlanul, de valóságosan ott van, irányítja az eseményeket és mindent a végső célja felé vezet. A szuverén Úr gondviselése van a háttérben.

Nagyon fontos szakasz a 37. rész Mózes 1. könyvében, mert a pátriárkák történetének az utolsó nagy részét mutatja be. Jákób nemzetségének dolgai, Jákób nemzetségének története. Viszont emlékszünk, hogy a legtöbb József-ről szól, József-történetek. Itt a 37. részben a kezdete a József-történeteknek. Isten bemutatja ennek az ő ószövetségi hithősének az életét, és a kezdeteknél – nagyon megdöbbentő ez a tény –, itt a 37. részben nem találjuk Isten nevét és az ő személyét, a személyére utalást.

Amikor Izrael kifejezést hallottunk Jákób neveként a 3. meg a 13. versben, gondolhatnánk arra, hogy Izráél – emlékszünk, ebben benne van az 'él' szó, ugye harcolt Istennel, küzdött Istennel –, de a történetleírásban látszik, hogy ez a név is valami negatív jellemzővel van előttünk. Az eseményleírásban az Izráél név is akármennyire is pozitívabb, mint a Jákób, ami ugye csalót jelent, de negatív tendenciát mutat e névhez kapcsolódó történés is.

Isten személye, Isten neve nem szerepel. De pontosan ez által lesz hangsúlyos az ő személye és az ő munkája a háttérben. Éppen ezért akarom kiemelni, hogy az ő isteni szuverén hatalma gondviselésében úgy, hogy nincs is ott a személye megemlézése, felragyog számunkra, hogy a legnagyobb gonoszság, a legnagyobb emberi gonoszság ellenére, sőt általa is Isten mégiscsak az ő célja és terve szerint cselekszik mindent.

Egyszerűen csupán a történés megdöbbentő hangsúlya miatt hadd emeljem ki, nem akartam felolvasni a 38. rész 1. versét, de így hangzik: „és lőn abban az időben, hogy Júda elment az ő atyjafiatól” és történt vele valami. Látzólag a József-történet lezárul a 37. rész utolsó versével és utána Júdáról ír. Majd csak a 39. részben van előttünk a folytatás, vissza is utal ott az első versben, hogy Józseffel mi történik. Ott már szerepel Isten neve, nem is akár milyen módon, az Úr kifejezéssel többször is, de itt a 37.-ben még nem.

Hogyan van Isten a háttérben József életének a kezdeti eseményeiben, illetve az ő isteni szuverenitása miben is látszik pontosan ebben az egyszerű tényben, hogy nem szerepel a neve?

Emlékeztetőül jegyezzük meg, hogy van egy teljes bibliai könyv, amiben nem szerepel Istennek a neve: Eszter könyve. Későbbi, mint Mózesé. De ott sem szerepel. Azért, mert a történeti könyvek leírásában is ez egy nagyon is hangsúlyos jellemző az Ószövetségben. Amikor olyan természetesen megkérdezi még az ószövetségi tudós is, hogy hol van az Isten, hol az Isten neve. Voltak olyan tudósok, akik azt mondták, hogy Eszter könyve ne is kerüljön be a Szentírásba, a kánonba, mert hát nincs ott az Isten neve, hiányzik. De aztán amikor megértették ezt az irodalmi módszert, hogy éppen azzal hívja fel a figyelmet Isten személyére, munkájára, hogy a háttérben van és úgy cselekszik. Eszter könyvében sem kis dolgok, kis események történnek. Ott is az a kérdés, hogy megmarad-e az a nép, akitől majd a Messiás származik.

Bár itt a 37. részben leírt események alapján talán gondolhatunk arra, hogy milyen jó, hogy nincs benne Isten neve. Jó, hogy nem adja Isten az ő nevét az ilyen gonoszságokhoz, amik ebben a szakaszban olvashatók. Mennyi bűn van ebben a történésben, nagyon gonosz bűnök. Még jó, hogy nincs ott Isten személye! De nagy tévedés lenne így gondolkodni. Hiszen akkor Isten csak akkor van ott az eseményekben, amikor nincs ott a bűn, nincs ott a gonoszság? Ugye érezzük, hogy így feltéve a kérdést, már könnyű a válasz. Csak jellemzően hadd említsem meg, hogy Ádám és Éva még bent van az Éden kertjében, tehát még nem lettek kiűzve, de már bűnösök, nagyon súlyosan bűnösök és ők Isten elől menekülnek, elrejtőznek, az Úr viszont ott akar lenni a közelükben.

Isten a háttérben mindent irányít az ő gondviselésével szuverén Úrként. Hát itt az ő választott embere van, Jákób, Izráel. Az Izráel kifejezést Isten felől látva pozitívan szeretném hangsúlyozni: milyen jó, hogy itt van kétszer is ez a név, legalább ennyiben láthatjuk, hogy azért valahogy ott van az az Isten,

aki Jákóbot Izráelnak nevezte. De Jákób szempontjából, a láthatók szempontjából negatív az elnevezés az események helyzetei miatt. Nagyon sok a negatívum ebben a családban, rengeteg. Erre mindjárt utalunk is.

Igazából egy pozitívum van, ezzel kezdődött a leírás: „Jákób pedig lakozott az ő atya bujdosásának földén, Kanaán földén.” Ézsau elhagyta ezt a földet – ezt olvastuk az előző részben – ő elköltözött, őneki nem kellett az ígéret földje. Jákób ott van az ígéret földjén jövevényként. Az Újszövetség is erről beszél, hogy ez mennyire fontos volt. De ő maga is, mint édesapa, a családja, a hívő család az Isten, az Úr családja, hogy hogyan viselkedik, azt csak negatív jellemzőkkel lehet kifejezni. Alig van ebben a szakaszban, talán huszonegyszer szerepel a testvér vagy báty kifejezés (atyafi a Károliban). A héberben egy szó van erre. És alig van olyan említés, ahol bármi pozitív jelző van mellette, a testvér szó mellett. Amikor a testvér szó szerepel, nagyon súlyos bűnök és gonoszságok vannak. Még fölsorolni is szomorú, nemhogy átélni.

És mondjuk ki, mert ez tény, hogy itt József is 17 évesen, látszik, hogy kegyelemre szoruló bűnös. Emlékszünk arra, hogy József életének a háttérben hogyan mutatkozott meg Isten már korábban is? Mikor is olvastunk legelőször Józsefről? Emlékszünk, hogy az édesanyjának sokáig nem lehetett gyermeke, Rákhelnek nem volt egyáltalán könnyű az egész helyzet. Jákóbnak a házassága, családi élete a kezdeteknél is egy csomó bűnnel szennyezhetett lehetett, de itt biztos, hogy Rákhelnél láttuk, hogy nem lehet gyermeke, úgy tűnik, hogy meddő. És annyira bátorító, hogy a háttérben ott az Úr és ott megemlíti a Biblia, hogy „megemlékezett pedig az Isten Rákhelről”. Ez a 'megemlékezett az Isten', hasonlóan szerepel az özönvíz történeténél, amikor a 8. rész 1. versében egyszer csak azt mondja az Úr, a kijelentés, hogy Isten megemlékezett Noéről, a bárkáról, még az állatokról is, amelyek ott vannak a bárkában. Ez az Isten megemlékezése mutatja az ő hűségese szeretetét, gondoskodó törődését.

És mivel ez történt, csodás fogantatás, csodás születés. A kisgyermek Józsefnek nagyon örülhetnek. De amikor 17 éves, akkor már ő a kedvenc – ez persze inkább az apja bűne. De az is látszik, hogy ő nem érezte azt problémának, hogy a bátyjainak nemigen tetszik, hogy ő a cifra ruhát hordja. Illetve halljuk, hogy rossz híreket hord a testvéreiről. Az ősi szövegnek a jelentése úgy is fordítható, hogy rossz híreket hordott a testvéreiről oly módon, hogy a testvérei rossz híreket terjesztettek az apjukról és ő ezt elárulta az apjának, hogy mit mondanak a bátyái róla. Vagy úgy, hogy a testvéreinek a sokféle hamisságát elárulta.

Ami viszont talán az egészben mégis a legfájóbb, mert ez az Úrral való kapcsolatáról beszél, hogy József kifecsegi az álmait. Ő elmondja az álmait. És igazából ez okozza a leginkább a bátyjai gyűlöletét. A gyűlölet szó többször szerepel, az irigység szó a 11. versben, amire aztán a Cselekedetek könyvében a 7. részben ott a 9. versben Pál apostolon keresztül utal a Szentlélek,

hogy irigységből adták őt el a bátyjai. Benne van ebben a gondolatban az, hogy az álom és annak a jelentése nagyon komoly volt és érzékelték a bátyjai is, hogy ez nem akármilyen, de ellene akartak tenni mindent.

A legidősebb bátyja, Rúben olyan tehetetlen, látszólag menteni akarja, de igazából nem tud semmit csinálni. A messiási ős, Júda pedig az, akinek eszébe jut, hogy nem nekünk kell őt megölni, hanem adjuk el rabszolgának, majd akkor elpusztul. Júda tehát, aki nagyon gonosz tervvel, javaslattal áll elő, a messiási ős. A legfájóbb pedig számomra így az egész történetben, amikor Józsefről leszedik a ruhát és beledobják a kútba, és mit csinálnak? Leülnek és esznek. Nyugodtan esznek és a későbbiekben tudjuk meg, hogy nem zavarta őket, hogy József könnyörgött és szerette volna, hogy könnyörüljenek rajta.

József eladatott. És ahogy a 38. részben leírtak történései folytatódnak, úgy tűnik, hogy kész, vége van. Nincs ott az Isten neve, az Isten személye az egész történetben, és milyen gonosz akkor az a család, amelyik elvileg az Isten családja, ahol a családfőnek a neve is hordozza, mert Istentől kapta az új nevet, hogy Isten harcosa. Ilyen az Isten harcosa? És az elmúlt úrnapi igehirdetés üzenetében, emlékszünk, hogy miről volt szó? Hogy az Isten gyermekeinek, az Isten népének lesznek, vannak harcai, kemény harcok talán. De ez most egy ilyen harcnak tűnik? Vagy pedig az látszik, hogy hogyhogy ennyire gonosz valaki, aki elvileg a szent és igaz Úrhoz tartozik. Viszont ilyennek mutatja be a történet Jákóbot és a fiait. De az Isten ott van a háttérben.

Mindenképpen őhozzá tartozik ez a család. Mert az egész történet ezért van leírva. A József-történeteknek a kezdeténél, ott abszolút a kezdeténél, a születésénél, fogantatásánál, ott volt, hogy megemlékezett Isten. Amikor 17 éves, akkor csak az események látszódnak, de akkor is ez a család az a család. Aztán majd a folytatásban mi már tudhatjuk, Mózes és az egyiptomi szabadulás népe, akik az első olvasók lehettek, amikor ez leírásra került, mert Mózes írta le, ők is már utána voltak az eseményeknek és tudhatták, hogy mi van a 39. és az 50. részek közti szakaszokban.

De egy biztos, hogy ez a család az Úrhoz tartozik és az ő isteni gondviselése látszik abban, hogy álmodt Józsefnek. Ha Isten felől nézzük az álmot, amit adott és annak jelentését, egyértelmű, hogy Isten munkálkodni akar. Jellemző, ha visszaemlékezünk, a korábbi történetekben Isten megjelent személyesen valamilyen formában, amikor álmot adott Ábrahámnak és álmon keresztül szólt Izsáknak vagy Jákóbnak. Most kezdődnek azok a történetek, ahol már csak álmok vannak és annak a jelentése, megértési lehetősége. De vannak.

A bátyjai ellene tesznek irigységből mindannak, amit Isten az álmokban adott kijelentés szempontjából tenni akar. Ők ellene tesznek, de mégis Isten eszközei. Mert ha Isten valamit az ő gondviselő munkája nyomán el akar érni, azt eléri akkor is, hogyha mindent ellene tesznek esetleg még az övéi is.

Az események időzítése is nagyon beszédes. Bolyongott József, de ráta-
lált valaki, aki aztán megmondhatta neki, hogy hol vannak a bátyjai. Így ke-
rülhetett oda a bátyjaihoz. Így volt az is, hogy amikor jött az a karaván, ak-
kor ő már a kútban volt. Meg az sem véletlen, hogy kinek adták el Egyip-
tomban rabszolgának. Ezek csak események a láthatók színterén, de mutat-
ja, hogy itt az Úr időzíti a dolgokat, ő tudja, hogy mikor hogyan történjenek
az övéivel, akkor is, ha nagyon szomorú dolgok azok.

Az is nagyon fontos, hogy az apja Józsefnek mégiscsak az elméjében for-
gatja, tartja, megőrzi azt, amit hallott a fia álmaiból. Megdorgálta őt értük –
már csak azért is, mert kifecsegte, dicsekedett vele, jogos volt a dorgálás – de
csak elgondolkodott. Jelzi ez is, hogy ezek az álmok azért nem akármilyenek.
De nem olvassuk, hogy Jákób érezte volna azt, hogy az álmok miatt irigyek
rá a testvérei – és Jákób küldi oda a bátyjaihoz –, semmit nem sejtett ab-
ból, hogy mit éreznek a testvérek. Pedig Jákóbnak az Ézsauval való kapcsola-
tából korábbról lehetett volna tapasztalata. De az Úr akkor is munkálko-
dik és ott van a háttérben. Később József maga mondja ezt el a 45. részben,
hogy nem ti küldetek, hanem az Isten küldött engem.

Maga a Szentírás mondja el tehát, hogy itt van az Isten, csak most még
nincs ott a személye meg nincs ott a neve megemlézése, mert a háttérben ma-
radó isteni személy és munka az, ami a hangsúlyos. És éppen ebben van szá-
momra ennek a szónak a jelentősége, hogy szuverén. Nem kell leírni, hogy
Isten vagy Úr és hogy ő csinál valamit, hanem az ő isteni, páratlan, mindenek
felett való hatalma, szuverenitása az éppen abban látszódnak meg, ahogy az
eseményeket alakítja, ahogy az ő isteni tervét végrehajtja.

Éppen ez a történet is így, ahogy előttünk van, azt mutatja, hogy ez nem
csupán egy családtörténet. Az a kifejezés, ami itt szerepel, hogy „ezek a Jákób
nemzetségének dolgai” – Jákób nemzetségének története –, ez a kifejezés
tipikus ezekben a történetekben. Ez a 'nemzetségének története' az ősi nyel-
ven egy szó és arra utal, hogy Istennek terve van a bűneset után is az em-
berrel, az elveszett emberrel, van neki terve a megváltásban, a megmentés-
ben: üdvterve van. Tehát ez nem csupán egy családtörténet, hanem ez üdv-
történet.

És bemutatja az üdvtörténet, hogy Isten milyen módon cselekedett –
akkor is, ha a bűnnek a rontása nagyon látszik még a hozzá legközelebb ál-
lók életében is – páratlan, mindenek felett való hatalommal. Még az emberi
gonoszságot, bűnt is használni tudja, sőt ezt is mondjuk ki: akarja. A bűn
megmarad bűnnek, aki a gonoszságot elköveti, megmarad gonosznak, ezért
méltó az ítéletre, ezért Isten kegyelmére, könyörületére szorul. De az is lát-
szik, hogy az Isten tervét és célját így is végbeviszi.

Testvérei gyűlöletét József ingerelte, amikor az álmait elmesélte. Az irigy-
ség, a gyűlöletből irigység úgy lett, hogy a második álmat már nem bírták
elhordozni és az irigység bennük volt. Miért voltak irigyek? Mert érezték,

hogy mi van, ha ez megvalósul, és annyira belemélyedtek ebbe az irigységbe, hogy akkor pusztítsuk el, hogy nehogy már megvalósuljon. Sajnos ilyen események, hogy a testvért elpusztítani, és az elpusztítani szó talán könnyebb, mintha azt mondanák, hogy megölni, kiírtani, mert ez a szónak a gondolata. De mit látunk? Hogy a bűnösök nagyon bűnösök, József sem bűntelen, a testvérei is nagyon gonoszak, de ezért adják el aztán mégiscsak rabszolgának, és aztán így kerül József Egyiptomba.

És mi látszik? Mert Istennek tetszett, hogy így legyen Józsefből Egyiptom második embere vagy első a fáraó után – mondhatjuk így is –, így legyen József a népeknek, a körülötte levő népeknek, Egyiptomnak és – természetesen ez a legfontosabb – az Úr családjának, az Úr népének a megmentője. Szabadító eszköze lehessen az Úrnak. Isten így vitette el Józsefet Egyiptomba. Megint hadd utaljak erre, József ezt kimondta: nem ti küldtetek, hanem az Isten. És József azt mondta nekik, hogy: ne izguljatok, ne keseregjeteK, itt nagyobb valaki cselekedett, amikor ti tettétek azt, ami nagyon gonosz volt. Mert az Isten szuverén.

Nagyon vigyázni kell, hogy nehogy a Bibliában az Istennek a tulajdonságait a mi emberi érzéseink alapján akarjuk jellemezni. Az Istennek a mindenek felett való hatalmát, páratlan képességeit a Szentírás egyértelműen mutatja éppen az ilyen történetekben is. Ez annál inkább igaz, ennél a történetnél, hogy az egész mögött pedig mi van? Mikor mondta el Isten, hogy majd Ábrahámnak az utódai nyomorúságba fognak kerülni és majd nagy hatalommal fogja őket kiszabadítani és majd vissza fognak jönni erre a földre, ahol Ábrahám is jövevény meg Jákób is jövevény volt? Mikor mondta azt Isten Ábrahámnak, hogy majd csak a negyedik nemzedék tér meg ide a te utódaid közül. És ugye mivel Izsák akkor született, mikor Ábrahám 100 éves volt, tehát a negyedik nemzedék 400 év. Mikor mondta ezt Isten, emlékszünk? Amikor szövetséget köt Ábrahámmal. Akkor még Abrám a neve egyébként, a 15. részben. Isten előre elmondja Abrámnak/Ábrahámnak, hogy majd az én ígéretem hogyan és mikor fog végbemenni. Tehát ami itt történik Józseffel, akármennyire is nagy a gonoszság és a bűn, akkor is az látszik, hogy Isten az ő céljának megfelelően az ő tervét viszi végbe és ebben felhasznál mindent, amit akar, mert ő mindenható Úr.

Nem volt az véletlen, hogy ugye az 50. résznek a végén olvashatjuk, József elmondta, hogy: majd amikor mentek ki Egyiptomból, akkor az én tetemeimet is vigyétek magatokkal. Még József számára is fontos volt, hogy az isteni ígéret beteljesedik és majd az én tetemeimet is vigyétek magatokkal – és vitte is Mózes az egyiptomi szabadulás idején. Mivel mi utána vagyunk Mózeshez és az egyiptomi szabadulás népéhez hasonlóan az eseményeknek, nekünk sokkal könnyebb ezt a részt is így olvasni, mert mi látjuk az egész Szentírás fényében mindazt, ami történik. És így visszatekintve, tényleg egyszerűen megdöbbentő, hogy tehát akkor nem is csupán az Ábrahámnak adott

ígéretekre menjünk vissza, hanem még ott a bűnesetnél, a 3. rész 15. versében, hogy majd jön az asszony magva, aki a kígyó fejére tapos. Benne van tehát nemcsak az Ábrahámnak adott ígélet isteni terve, hanem a messiási ígélet isteni terve.

A bibliaolvasó kalauz szerint éppen a Máté evangéliumát olvassuk és remélem észrevettük a 12. részben ott a 29. versben, hogy azért Jézus a hatalmasabb, aki képes megkötözni a hatalmast. És ha a hatalmast megkötözi a hatalmasabb, akkor a hatalmasnak nem sok esélye van ügyködni. A láncos kutya képe a Sátánra ezért is lehet: meg van kötözve a Sátán. Munkálkodhat, még nincs elpusztítva teljesen, úgymond, de meg van kötözve. Mert Jézusban is beteljesedett az, amit az ígérek alapján a háttérben munkálkodó szuverén isteni, gondoskodó isteni hatalom elvégzett. Cselekedetek könyve 2. részének 23. versében már pünkösdkor mondja Péter az igehirdetésében, hogy Istennek ez a jellemzője, isteni tökéletessége mennyire valóság lett Jézusban is: „Azt, aki Istennek elvégzett tanácsából és rendeléséből adatott halálra, megragadván, gonosz kezeitekkel keresztfára feszítve megölétek.” Ti öltétek meg – pedig ők, emlékszünk, ők sok helyről jöttek. Ők nem voltak ott mindannyian a kivégzésnél, de mégis személyessé teszi számukra: ti öltétek meg. De Isten elvégzett tanácsából adatott halálra, mert még a megváltó mű elvégzetése is, amikor látszólag az Isten háttérben van, de annyira, hogy még Jézus is kimondja. Hogy mondta az Úr Jézus? „Én Istenem, én Istenem! Miért hagytál el engemet?” Miért vagy a háttérben? Mert ha itt lennél, akkor... Érezzük a súlyát ennek, hogy még Jézus is érzi, hogy ez nem könnyű kérdés? Amikor zajlanak az események velem is, amikor Atyám, neked minden lehetséges (Márk 14). Ha lehet... Atyám, te szuverén Isten vagy, bármit megtehetsz. De mégiscsak a poharat ki kell innia. Látszik tehát, hogy Isten, az Úr – így még személyesebb talán –, a mennyei Atya még az egyszerű Fiúval kapcsolatban is elvégezte, amit elvégzett.

Isten a háttérben gondoskodik. Nincs leírva a neve, az ő személye ebben a szakaszban, jelezve, ott van a háttérben gondviselő Úrként, de ilyen Úrként szuverén isteni hatalommal és nagyon nagy szeretettel. Nekünk pedig a személyes üzenetben ezért lehet hihetetlen bátorító és vigasztaló ez a történet és ennek az aktualitása. József történetének a kezdeténél vagyunk. A kezdet leírása, amikor még nem látszik a folytatás meg a vég, de a gyermeki bizalom látja a háttérben és láthatja a gondviselő, szuverén, munkálkodó Urat és rábízhatja magát. Lehet, hogy most nem nevetek az eseményt látva, hanem épp fordítva, de tudom, hogy győz az Úr.

Természetes az, hogy József is sok mindent tanult. Nincs leírva, hogy Isten tanította őt, de látszik a folytatásból, hogy József megtanulta a bizalmat, az alázatot. És a folytatásban az ő egész személye már csak pozitív, minden pozitív József viselkedésében. Még a testvéreivel való kapcsolata is hogy helyre tud állni, mert az Úr munkálkodott. Jézus is mindvégig alázatos maradt,

HÁTTÉRBE A SZUVERÉN ÚR

---

ugye a keresztfa haláláig engedelmes és alázatos, mert ő is megtanulta. Jézusnak a személyében látjuk a József-történetek kezdeténél is, hogy ki is ez a szuverén hatalommal gondoskodó Isten, a mi mennyei Atyánk Jézusban, akiben gyermeki bizalommal, alázattal, engedelmesen bízhatunk a családban is, a bajban is.

Mi már a kezdeteknél biztosak lehetünk abban, hogy van folytatás és van vég. Hiszen mi a vég? Jézus eljövetele. Addig is minden gonoszság és bűn készíti Jézus eljövetelét. Ezt mi tudjuk, csak amikor bennünket érnek a bajok, ahogy Józsefet is érték nem akármilyen bajok, akkor nem biztos, hogy olyan nagy nyugalom van a szívünkben. De nem véletlen, hogy az Újszövetségben is sok mindent mondott az Úr az övéinek – nekünk is természetesen –, hogy bízhatunk benne nemcsak a kezdetnél, hanem a folytatásban is. Akkor is, ha látszólag a háttérben marad, nem érezzük az események alakulásában az ő isteni jelenlétét meg az erejét talán.

Nekem olyan kedves volt hallani a miniszterelnökünknek a sátorlajújhelyi beszédében, hogy az államnak van határa, de egy nemzetnek nincs határa. Nekem is egészen másképp volt utána arra gondolni, hogy igen, Trianon milyen fájó, de mi nem úgy vagyunk határon innen és határon túl, hogy akkor kész, vége mindennek, mert hát a gonoszság győzött. Ezt még a hitben nem járók is el tudják mondani, hogy nézzünk előre. Nekünk pedig ott van az Úr, aki irányítja a történelmet és terve van a nemzetünkkel is, hogy magyarul is hangozzon az ige nagyon sok helyen.

Vagy a karanténidőszakra, ha gondolunk, hogy ott is mennyi rossz dolog történt, de valamikor az Úr a rosszból hozott valami áldást és jót. Ugye az az ige most eszünkbe is jutott talán már, amit a Római levél 8. rész 28. versében mond az Úr: „Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden javokra van,...” – de hogyha itt megállunk, akkor nagy bajban vagyunk, mert a Mózes 1. könyve 37. része üzenete máris nem igaz – „... mint a kik az ő végzése szerint hivatalosak” – itt a vége. Tehát minden javunkra van nekünk is. Ez a láthatók, egyszer Isten igazolja is. De miért? Mert az ő végzése szerint történt valami. Az isteni végzés az örök végzés, örökkévalóságban Isten eldöntött valamit és a jelenben viszi végbe, mert ő ilyen szuverén Úr, közben szerető mennyei Atya az Úr Jézusban.

Az a kérdés, ahogy kezdtem az igehirdetésnél a példával, hogy egy kisgyermek számára egy bábjáték olyan örömteli tud lenni, pedig ott is a háttérben történnek igazán a dolgok, csak a játék az, ami látszik. De az az igazán izgalmas, ahogy a háttérben irányítják őket. A gyermeki bizalom megéli azt, hogy valaki van mögöttem, fölöttem a háttérben. Nem akárki, őbenne bízhatok. És ne a láthatók szempontjából csupán, hanem az ő személyére gondolva. Még ha háttérben munkálkodik is hatalmas Úrként, rábízhatok mindenkit és magamat is. Még ha bűnöm van vagy a mások bűne súlyossága, akkor is a Római levél 5. rész 20. verse szerint: „de ahol megnövekedik a bűn,

ott a kegyelem sokkal inkább bővülködik”. Mert még a bűn sem gátolhatja az Urat, de a bűntől szabadítani akarja az övéit, ezért van kegyelem.

Isteni szuverén hatalom, mennyei atyai szeretet és mindez kegyelméből, szeretetéből. Erre az Úrra bízunk magunkat.

Imádkozzunk!

Magasztalunk mennyei Édesatyánk, mert te az Úr Jézusban jelentetted ki, ki vagy te. Imádunk, hogy Szentlelked és Ígéd által számunkra ez teljes valóság lehet bibliaolvasás során, bibliaórán a lelki közösségben, az igehirdetések során, istentiszteleten.

És köszönjük, hogy mi is annyi mindent tapasztalhattunk is már az eseményekben, ahogyan te alakítottad. Mennyi örömteli dolgunk lehetett, történés az életünkben és még a karantén idején is, amikor sok baj is volt, te mennyi áldást adhattál nekünk.

De Urunk, köszönjük, hogy akkor is igaz a te isteni személyed, szeretete, hatalma, amikor éppen baj van, amikor lehet, mi is könyörgünk, hogy Urunk, segíts.

Hálát adunk neked, hogy József életében is igazoltad, ott voltál a háttérben és munkálkodtál. És köszönjük, hogy végső soron helyreállt a család szeretetkapcsolata is.

Köszönjük, hogy az Úr Jézus nemcsak azért halt meg és támadott föl, hogy örökké boldogok lehessünk, hanem azért is, hogy e földi életben is tapasztalhassuk ezt az örömet, boldogságot.

És azt is, amikor mi is lehetünk eszközeid, mint József is volt. Szeretnénk mi is alázattal, gyermeki bizalommal engedelmeskedni, mindent és mindenkit rád bízni.

Hálát adunk, neked, hogy az elmúlt heti emlékezésben is a 100. esztendő szomorú emlékére mégiscsak adtál nekünk bátorítást, tisztogattál is minket a hitben. És köszönjük, hogy a mi népünknek is lehet jövőre és mi imádkozunk, hogy adjál is.

Segítsd ezért a vezetőinket most is helyes döntések meghozatalában.

Legyél a határon túl lévő testvéreinkkel, magyarokkal. És Urunk, kérjük, hogy a kárpátaljai problémát, ami különösen nagy és nehéz, hiszen ott háború is van, oldd meg hamar, hogy testileg, fizikailag is legyen ott békeség, ne csupán lélekben.

És kérünk téged arra, hogy enyhítsd ennek a karantén-, koronavírusos helyzetnek minden baját. Adj teljes felszabadulást, Urunk, ha ez kedves neked.

Köszönjük, hogy lehet szervezni heteket, köszönjük, hogy lehet ide a templomba is jönni szabadon, együtt lenni, de adj teljes szabadságot, kérünk.

És segítsd meg azokat, akik még most is kell, hogy dolgozzanak, sokat dolgozzanak a rendnél, az egészségügyben, a segítségnél, a gyógyításnál.

És kérünk, hogy áldd meg a pedagógusokat, a diákokat, hogy amikor a vakáció ideje eljön, hadd tudjanak jól pihenni is, nekik is hadd legyen igazi pihenésük fizikailag és lelkileg egyaránt.

Urunk, most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg kegyelmedért.

Ámen.

274. ének

1. Ki Istenének átad mindent,
Bizalmát csak beléveti,
Azt csudaképpen őrzi itt lent,
Ínség, baj közt is élteti.
Ki mindent szent kezébe tett,
Az nem fővényre épített.

2. A súlyos gondok mit használnak,
A sóhaj, sok jajszó mit ér,
Ha sebeink még jobban fájnak
S mindennap kínunk visszatér?
Így terhünk egyre súlyosabb,
Ha lelkünk búnak helyet ad.

3. Csak légy egy kissé áldott csendben:
Magadban békességre lelsz,
Az Úr rendelte kegyelemben
Örök, bölcs célnak megfelelsz.
Ki elválasztá életünk,
Jól tudja, hogy mi kell nekünk.

4. Zengj hát az Úrnak s járd az utat,
Mit éppen néked Ő adott;
A mennyből gazdag áldást juttat
S majd Jézus ad szép, új napot.
Ki Benne bízik és remél,
Az mindörökké Véle él.